

บทที่ 4

ผลการวิจัย

โครงการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษารูปแบบการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชน โคมไฟ 700 ปี เทศบาลเมืองแก่ง อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อสร้างสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้เลือก กลุ่มชุมชนเทศบาลเมืองแก่งพัฒนา เป็นต้นแบบในการดำเนินการวิจัย โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นเทคนิคหลักในการดำเนินการวิจัย ในส่วนของบทที่ 4 จะกล่าวถึงผลการดำเนินการโครงการวิจัย ประกอบด้วย บริบทของพื้นที่ศึกษา การสร้างสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี และ สำนวนความพึงพอใจในการใช้สื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี

4.1 ผลการสำรวจบริบทของพื้นที่ศึกษา

จากการลงพื้นที่ศึกษาบริบทของชุมชน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ การสังเกต และจัดเวทีพบปะสภาพภายในชุมชนมีภูมิปัญญาอยู่หลายด้าน กระจายอยู่ภายในชุมชน และยังไม่มีการจัดเก็บรวบรวมภูมิปัญญาเหล่านั้นเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อสืบทอดภูมิปัญญาให้กับลูกหลานและผู้สนใจเกี่ยวกับรูปแบบการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในวิสาหกิจชุมชน โคมไฟ 700 ปี

โรงเรียนในชุมชน มีกิจกรรมให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน เช่น การเตรียมอุปกรณ์ ขั้นตอนการประกอบ และขั้นตอนการนำออกจำหน่าย และข้อมูลพื้นฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวกับงานหัตถกรรมคอมไฟ 700 ปี ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดสร้างสื่อมัลติมีเดียการเรียนรู้เรื่องรูปแบบการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในวิสาหกิจชุมชน โคมไฟ 700 ปี ให้กับทางโรงเรียนเพื่อใช้เป็นเนื้อหาชุดความรู้ของสื่อมัลติมีเดีย โดยการแบบสัมภาษณ์ และการพูดคุยพบปะกับผู้ที่ทำงานหัตถกรรมคอมไฟ 700 ปีที่อาศัยอยู่ในชุมชน จากการศึกษาได้รวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น จากนั้นทำการแผนการวิจัยและพัฒนาสื่อในระยะต่อไป

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการสร้างสื่อมัลติมีเดียการเรียนรู้เรื่องรูปแบบการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในวิสาหกิจชุมชน โคมไฟ 700 ปีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในวิสาหกิจชุมชน โคมไฟ 700 เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยการนำวัสดุเหลือใช้ในชุมชน มาจัดทำเป็นของใช้ที่สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับชุมชน สร้างอาชีพให้กับคนในพื้นที่ และใช้ประโยชน์ได้

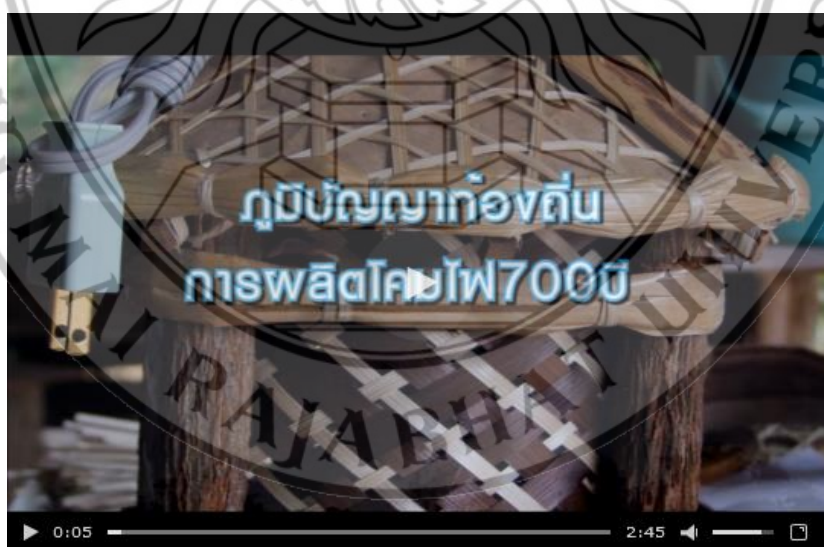
ภาพที่ 4.1 ภาพแสดงบริบทและขั้นตอนการจัดทำโคมไฟ 700 ปี

4.2 ผลจากการพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย

ผลจากการพัฒนาสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี จากขั้นตอนของการพัฒนาสื่อมัลติมีเดียโดยเริ่มการศึกษาบริบทของชุมชน รวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นภายในชุมชน ศึกษาและทำความเข้าใจถึงเทคนิคกระบวนการในการจัดทำโคมไฟ 700 ปี จนนำไปสู่ขั้นตอนของการออกแบบสื่อ วิเคราะห์และออกแบบจัดสร้างสื่อสตอรี่บอร์ด และพัฒนาสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี ที่มีลักษณะการนำเสนอในรูปแบบของการ์ตูนเล่าเรื่องและเป็นตัวดำเนินเรื่องให้เกิดเหตุการณ์ต่างๆ ประกอบกับการใช้วีดิโอสาธิตในการนำเสนอขั้นตอนในการทำโคมไฟ 700 ปี ตามตัวอย่าง ดังภาพ

ภาพที่ 4.2 แสดงหน้านำเสนอสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี

ภาพที่ 4.3 แสดงตัวอย่างสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี

ภาพที่ 4.4 แสดงตัวอย่างสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี แสดงฉากเปิดตัวนักท่องเที่ยว (ตัวละครในเรื่อง)

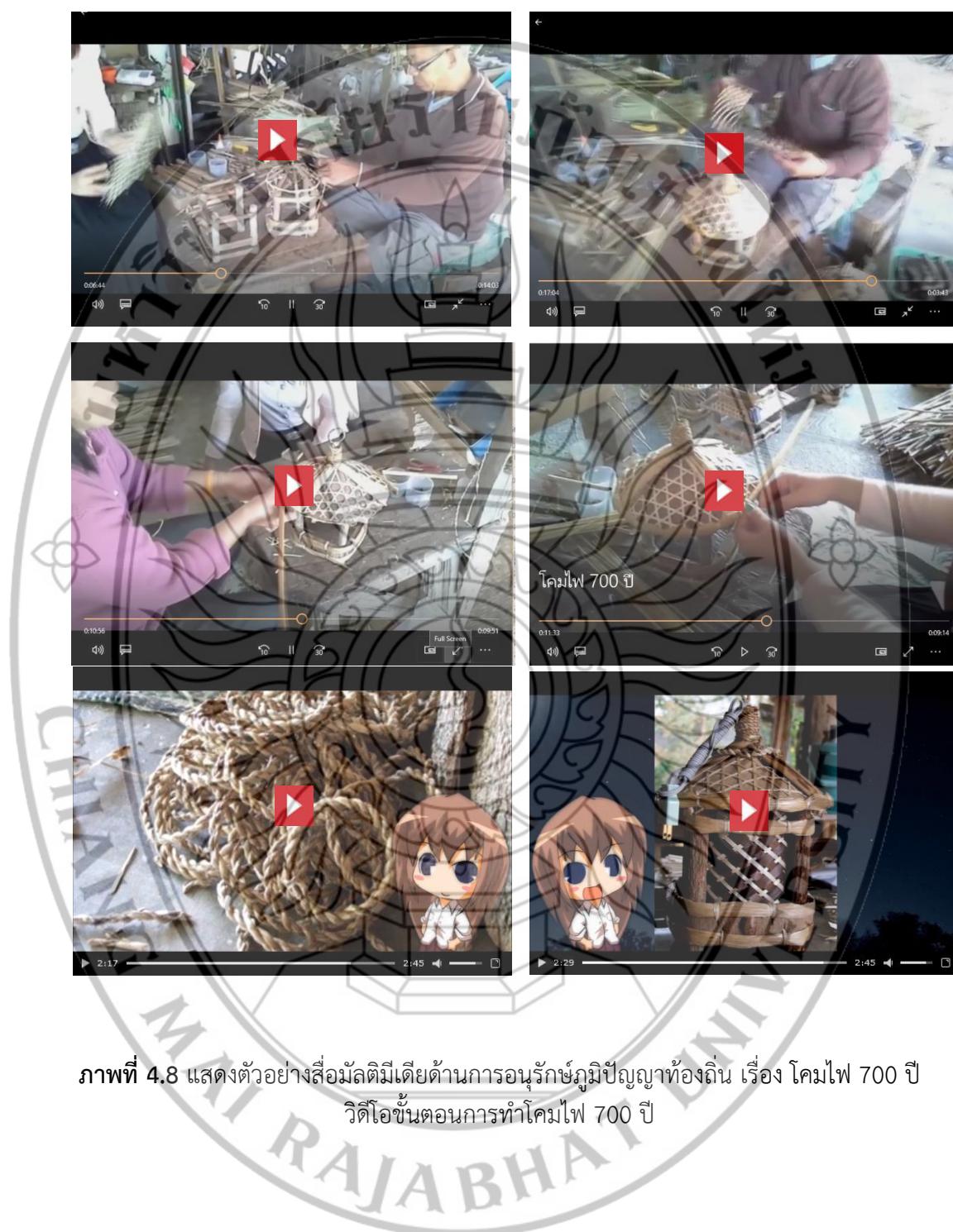
ภาพที่ 4.5 แสดงตัวอย่างสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี เปิดตัวคุณลุงน้อยหัวหนากลุ่มหัตถกรรมโคมไฟ 700 ปี

ภาพที่ 4.6 แสดงตัวอย่างสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี
แนะนำเครื่องมือ และอุปกรณ์

ภาพที่ 4.7 แสดงตัวอย่างสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี
แนะนำผู้เชี่ยวชาญในการทำโคมไฟ 700 ปี

ภาพที่ 4.8 แสดงตัวอย่างสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี
วิดีโอขั้นตอนการทำโคมไฟ 700 ปี

4.3 ผลการประเมินผลการใช้งานระบบ

4.3.1 การวิเคราะห์คุณภาพสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี

ผู้วิจัยได้นำสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปีให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาสื่อตรวจสอบและทำการประเมินสื่อมัลติมีเดีย จำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบและประเมินคุณภาพสื่อ โดยได้ผลการประเมิน ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ผลการตอบแบบประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ
1. การลำดับขั้นตอนในการนำเสนอเนื้อหา	4.00	.000	ดี
2. ความเหมาะสมของภาพประกอบสื่อ	4.33	.577	ดี
3. รูปแบบและขนาดของตัวอักษรที่ใช้ในสื่อ	4.00	.000	ดี
4. การนำเสนอวิดีโอ	4.33	.577	ดี
5. ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	3.67	.577	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม	4.07	0.35	ดี

จากตารางที่ 4.1 ผลการประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี จากผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาสื่อ จำนวน 3 ท่าน จากแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แยกประเมินคุณภาพเป็น 5 ด้าน พบว่า ด้านที่มีคุณภาพสูงที่สุดคือ ด้านที่ 2 ความเหมาะสมของภาพประกอบสื่อ และ ด้านที่ 4 การนำเสนอวิดีโอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.33 ระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี รองลงมาคือ ด้านที่ 1 การลำดับขั้นตอนของเนื้อหาและ ด้านที่ 3 รูปแบบและขนาดของตัวอักษรที่ใช้ในสื่อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.00 ระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี และ ด้านที่มีคุณภาพน้อยที่สุดคือ ด้านที่ 5 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย มีค่าเฉลี่ยเป็น 3.67 และ โดยภาพรวมคุณภาพสื่อ มีค่าเฉลี่ยรวมเป็น 4.07 ซึ่งระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี

4.3.2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการใช้สื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องโคมไฟ 700 ปี

หลังจากนำสื่อดังกล่าวไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูจำนวน 2 คน และนักเรียนจำนวน 50 คน โรงเรียนชุมชนวัดช่อแล อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 52 คน รับชมสื่อมัลติมีเดียดังกล่าว ทุกคนทำการตอบแบบประเมินความพึงพอใจ โดยนำผลดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์ผล ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ผลการตอบแบบประเมินความพึงพอใจสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. ลำดับขั้นตอนการดำเนินเรื่องเข้าใจง่าย	4.25	0.45	มาก
2. การดำเนินเรื่องสามารถดึงดูดความสนใจ	4.17	0.39	มาก
3. ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	4.33	0.42	มาก
4. เสียงบรรยายมีความเหมาะสมกับตัวละคร	4.08	0.29	มาก
5. ภาษาที่ใช้มีสื่อความหมายได้ชัดเจน	4.33	0.50	มาก
6. ขนาดของตัวอักษรอ่านง่าย สบายตา	4.25	0.45	มาก
7. การนำเสนอเนื้อหาเข้าใจง่าย	4.50	0.52	มากที่สุด
8. การนำเสนอในส่วนการ์ตูนมีความเหมาะสม	4.33	0.50	มาก
9. การนำเสนอในส่วนวิดีโอมีความชัดเจน	4.25	0.45	มาก
10. ระยะเวลาในการนำเสนอเหมาะสม	4.33	0.50	มาก
11. ผู้เรียนได้ประโยชน์จากการรับชมสื่อ	4.33	0.50	มาก
12. ความเหมาะสม ภาพโดยรวมของสื่อ	4.58	0.51	มากที่สุด
เฉลี่ยในภาพรวม	4.31	0.45	มาก

จากตารางที่ 4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจจากนักเรียนที่มีต่อสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี จำนวน 52 คน จากแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แยกประเมินความพึงพอใจเป็น 12 ด้าน พบว่ามีความพึงพอใจโดยรวมแล้วเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก เมื่อพิจารณารายประเด็น ในแต่ละด้าน พบว่าด้านที่ 7 คือ การนำเสนอเนื้อหาเข้าใจง่าย และ ด้านที่ 12 คือ ความเหมาะสมภาพโดยรวมของสื่อ ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และ 4.58 ตามลำดับ และด้านที่ได้รับความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ด้านที่ 4 คือ เสียงบรรยายมีความเหมาะสมกับตัวละคร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และความพึงพอใจโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยรวมเป็น 4.31 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก